

Nr 1262

Av fröken **Wetterström m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 140, angående riktlinjer för det frivilliga skolväsendet.*

(Lika lydande med motion nr 998 i Första kammaren)

I Kungl. Maj:ts proposition nr 140 till innevarande års riksdag angående riktlinjer för det frivilliga skolväsendet behandlas bl. a. frågan om utbildning av storhushållspersonal.

Yrkesutbildningsberedningens förslag, som legat till grund för propositionen, ger två alternativ för utbildning av storhushållspersonal. Den ena är förlagd till konsumtionsteknisk linje, den andra till livsmedelsteknisk. Den första bygger på 1 termins grundutbildning inom konsumtionsteknik och inriktas sedan under 3 terminer på utbildning för storhushåll.

Den andra bygger på 1 termins grundutbildning i livsmedelsteknik, därefter 2 terminers utbildning i produktionsteknik och först under fjärde och sista terminen en direkt utbildning i storhushåll.

Båda utbildningarna är således lika långa, men utbildningen i storhushållsteknik är inom konsumtionstekniska linjen 3 terminer och inom den livsmedelstekniska endast 1 termin.

Departementschefen framhåller följande:

Frågan huruvida storhushållspersonal bör utbildas såväl inom konsumtionsteknisk som inom livsmedelsteknisk linje har blivit föremål för skiljaktiga meningar vid remissbehandlingen. Enligt min mening bör sådan utbildning organiseras inom två linjer endast om det finns behov av två väsentligt olika utbildningsvägar, vilket framskyttat i vissa remissyttranden. Vid det fortsatta läroplansarbetet, vilket såsom är brukligt bör bedrivas i samråd med vederbörande företrädare för arbetsgivare och anställda, bör klarhet i denna fråga kunna nås.

Det är dock att observera, att konsumentinstitutet i sitt remissvar uttryckligen framhållit att för den breda och skiftande storhushållssektorn finns behov av både en yrkesutbildning med mera renodlad livsmedelsteknisk inriktning och en med undervisning även i andra konsumtionstekniska ämnen. Samma inställning har TCO, som i sitt remissyttrande framhåller:

Det bör eftersträvas en klar uppdelning mellan de olika slagen av storhushållsutbildning, så att sådan utbildning för institutioner t. ex. för sjuk-, åldrings- och barnavården liksom skolbespisningar och liknande helt förläggs till den konsumtionstekniska utbildningen, medan livsmedelstekni-

ska linjens storhushållsutbildning inrättas för enbart industriell tillverkning.

Utbildningen inom konsumtionsteknisk linje med en direkt storhushållsutbildning om 3 terminer tar framför allt sikte på storhushållet inom institution för t. ex. sjuk-, åldrings- och barnavård eller skolmåltidsverksamheten. Där behövs den lägre utbildningen som den konsumtionstekniska linjen ger.

Institutionshushållets personal måste kunna behärska olika arbetsuppgifter inom storhushållet. Det är också väsentligt att personalen under utbildningstiden blir väl insatt i storhushållets speciella rutin. Av ännu större betydelse är det att den personal som har ansvaret för kost till sjuka personer, barn, ungdomar och åldringar har en god utbildning i kostfrågor.

Storhushållsutbildningen inom den livsmedelstekniska linjen, med endast en kort utbildning i storhushåll och tyngdpunkten i undervisningen lagd vid produktionsteknik, bör självfallet ha en utformning som väl passar industrins behov.

Vi anser således, att det finns ett stort behov av två utbildningsvägar inom storhushållsområdet, en för institutionshushåll och en för livsmedelsindustri.

Det är värt att notera, att den utbildning av personal för storhushåll som för närvarande finns tar sikte på institutionshushållets behov. Den är förlagd till yrkesskolornas husliga avdelningar, vilka är närmaste motsvarigheten till den kommande konsumtionstekniska linjen. Vid många nuvarande yrkesskolor finns således lokaler och utrustning för en sådan utbildning inom den husliga avdelningen.

Institutionshushållets verksamhet måste hänföras till serviceområdet, och de mest berörda parterna är barn, ungdom, åldringar och sjuka personer. Därför anser vi det vara felaktigt att lägga avgörandet i en dylik angelägenhet på arbetsgivare och arbetstagare. Vi anser att frågan är av sådan art att det är riksdagens uppgift att besluta i densamma.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta att två skilda utbildningar för storhushållspersonal skall inrättas:

1) utbildning inom konsumtionsteknisk linje avpassad för institutionsstorhushållet och

2) utbildning inom livsmedelsteknisk linje avpassad för industrins behov.

Stockholm den 1 november 1968

<i>Karin Wetterström (h)</i>	<i>Jan-Ivan Nilsson (cp)</i> i Tvärälund	<i>Jöns Nilsson (h)</i> i Båstekille
<i>Ingegård Fränkel (fp)</i>	<i>Eric Nelander (fp)</i>	<i>Elias Jönsson (fp)</i> i Ingemarsgården
<i>Blenda Ljungberg (h)</i>	<i>Gunnar Oskarson (h)</i>	<i>Daniel Wiklund (fp)</i> i Stockholm
<i>Axel Gustafsson (fp)</i>	<i>Sigfrid Löfgren (fp)</i>	<i>Carl Eric Hedin (h)</i>
<i>Per-Eric Ringaby (h)</i>	<i>John Eriksson (cp)</i> i Bäckmora	<i>Dav. Gomér (cp)</i>
<i>Tekla Torbrink (s)</i>	<i>Bengt Börjesson (cp)</i> i Falköping	<i>Bo Turesson (h)</i>
<i>Sören Norrby (fp)</i>	<i>Alf Wennerfors (h)</i>	<i>Hans Nordgren (h)</i>
<i>Ingrid Sundberg (h)</i>	<i>Gunbjörg Thunvall (s)</i>	<i>Rosa Svensson (s)</i>